

พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร
และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2531

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2531
เป็นปีที่ 43 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า
โดยที่จำเป็นต้องมีกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการ

กรุงเทพมหานคร

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2531"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

"หน่วยเลือกตั้ง" หมายความว่า ท้องถิ่นที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนเลือกตั้ง

"ที่เลือกตั้ง" หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนเลือกตั้งและให้หมายความรวมถึง
บริเวณที่กำหนดขึ้นโดยรอบที่เลือกตั้งด้วย

"วันเลือกตั้ง" หมายความว่า วันที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนเลือกตั้ง

"เขตเลือกตั้ง" หมายความว่า ท้องที่ซึ่งจัดเป็นเขตอันจะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหรือ
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี

"ผู้สมัคร" หมายความว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี

"ผู้เลือกตั้ง" หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี

มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออก
กฎกระทรวงหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงหรือระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด 1

บททั่วไป

มาตรา 5 เมื่อได้มีประกาศพระราชกฤษฎีกาให้เลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครแล้ว ให้รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยประกาศเขตเลือกตั้งและจำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครที่จะทำการเลือกตั้งโดยให้ถือ

รายงานการพิจารณากำหนดเขตเลือกตั้งของกรุงเทพมหานครที่ได้ประกาศกำหนดไว้ในราชกิจจานุเบกษาตาม มาตรา 6 ครั้งหลังสุดเป็นเกณฑ์

เมื่อได้มีประกาศพระราชกฤษฎีกาให้เลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแล้ว ให้ท้องที่ กรุงเทพมหานครเป็นเขตเลือกตั้ง

มาตรา 6 ให้กรุงเทพมหานครพิจารณากำหนดเขตเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครในแต่ละเขต โดยนำ จำนวนราษฎรในเขตนั้นๆ ตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่กระทรวงมหาดไทยประกาศครั้งสุดท้ายก่อนการ พิจารณาของกรุงเทพมหานคร หารด้วยหนึ่งแสน เพื่อหาจำนวนโดยประมาณของเขตเลือกตั้งที่ควรจะมีในเขตนั้น เศษของหนึ่งแสนถ้าเกินห้าหมื่นให้ถือว่าเขตนั้นควรจะมีเขตเลือกตั้งเพิ่มได้อีกหนึ่งเขต จากนั้นให้กำหนดเขต เลือกตั้งโดยพยายามจัดให้มีจำนวนราษฎรในแต่ละเขตเลือกตั้งใกล้เคียงกันมากที่สุด และต้องแบ่งพื้นที่ของแต่ละ เขตเลือกตั้งให้ติดต่อกัน แต่ต้องไม่นำพื้นที่เพียงบางส่วนของแขวงหนึ่งไปรวมกับแขวงอื่น

ให้กรุงเทพมหานครรายงานผลการพิจารณากำหนดเขตเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครต่อ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศรายงานผลการพิจารณา ดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาภายในเก้าสิบวันนับจากวันที่กระทรวงมหาดไทยประกาศจำนวนราษฎรตาม หลักฐานการทะเบียนราษฎร

มาตรา 7 ในเขตเลือกตั้งใด ถ้ามีผู้สมัครสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเพียงหนึ่ง คน ให้ถือว่าผู้สมัครนั้นเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งโดยไม่ต้องทำการลงคะแนนเลือกตั้ง

มาตรา 8 นายจ้างที่จ้างต้องให้ความสะดวกพอสมควรแก่ลูกจ้างในอันที่จะใช้สิทธิเลือกตั้งและสมัครรับ เลือกตั้ง

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจด้วยโดยอนุโลม

มาตรา 9 ผู้เลือกตั้งไม่จำเป็นต้องให้ถ้อยคำว่าจะได้ลงคะแนนเลือกตั้งหรือไม่ หรือลงคะแนนเลือกตั้งผู้ใด ไม่ว่า ในกรณีใด

มาตรา 10 เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกาให้เลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรืออย่างหนึ่งอย่างใดแล้วแต่กรณีในเขตเลือกตั้งใดแล้ว มิให้นำมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2503 มาใช้บังคับสำหรับในกรณีที่น่าสิ่งพิมพ์ตามกฎหมายว่า ด้วยการพิมพ์ แผ่นประกาศ หรือสิ่งอื่นมาโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ของผู้สมัคร

การโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งต้องไม่กระทำโดยวิธีทา พ่น ระบายสี หรือปิดประกาศซึ่งข้อความ ภาพ หรือ รูปใดๆ ที่รื้อ กำแพง ผนัง อาคาร สะพาน เสาไฟฟ้า หรือต้นไม้ บรรดาซึ่งเป็นทรัพย์สินของทางราชการที่อยู่ ในเขตกรุงเทพมหานคร หรือ ณ บริเวณที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินทำป้ายห้ามปิดประกาศไว้

ในกรณีที่มีการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งอันเป็นการฝ่าฝืนวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมาย ว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองมีอำนาจและหน้าที่ทำลาย ปกปิด ลบ หรือล้างข้อความ ภาพ หรือรูปดังกล่าว แต่ในกรณีที่มิใช่เป็นทรัพย์สินของทางราชการ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะ มีอำนาจดังกล่าวเมื่อได้รับคำร้องขอจากเจ้าของหรือผู้ครอบครอง

เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกาให้เลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรืออย่างหนึ่งอย่างใด แล้วแต่กรณี ในเขตเลือกตั้งใดแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองกำหนดสถานที่เพื่อการปิดประกาศโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งไว้ตามสมควร

เมื่อมีการกำหนดสถานที่ตามวรรคสี่แล้ว มิให้นำพรรคสองมาใช้บังคับกับการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งโดยวิธีปิดประกาศสิ่งพิมพ์ตามกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ในสถานที่ที่ได้จัดไว้ให้

มาตรา 11 เมื่อได้มีประกาศระบุที่เลือกตั้งตามมาตรา 37 วรรคสอง แล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดนำสิ่งพิมพ์ตามกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ แผ่นประกาศ หรือสิ่งอื่นมาโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ของผู้สมัครภายในที่เลือกตั้ง

ในกรณีที่สิ่งพิมพ์ตามกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ แผ่นประกาศหรือสิ่งอื่นใดอันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครภายในที่เลือกตั้งอยู่แล้วก่อนหรือในวันเลือกตั้งให้เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง กรรมการตรวจคะแนน หรือเจ้าหน้าที่คะแนนมีอำนาจและหน้าที่ทำลาย ปกปิดหรือนำออกไปไว้นอกที่เลือกตั้งดังกล่าว

มาตรา 12 นับตั้งแต่วันที่เวลา 18.00 นาฬิกา ของวันก่อนวันเลือกตั้งหนึ่งวันจนถึงสิ้นสุดวันเลือกตั้ง ห้ามมิให้ผู้ใดทำการโฆษณาไม่ว่าโดยวิธีใดอันเป็นคุณหรือโทษแก่ผู้สมัคร หรือทำด้วยประการใดอันเป็นการรบกวนหรือเป็นอุปสรรคแก่การเลือกตั้ง

มาตรา 13 นับตั้งแต่วันที่เวลา 18.00 นาฬิกา ของวันก่อนวันเลือกตั้งหนึ่งวันจนถึงสิ้นสุดวันเลือกตั้ง ห้ามมิให้ผู้ใดขายจำหน่าย แจก หรือจัดเลี้ยงสุราทุกชนิดในเขตเลือกตั้ง

มาตรา 14 ห้ามมิให้ผู้ใดเล่น หรือจัดให้มีการเล่นการพนันขั้นต่อว่าผู้สมัครใดแพ้หรือชนะหรือได้คะแนนเท่าใด และได้รับเลือกตั้งหรือไม่ได้รับเลือกตั้งหรือได้รับเลือกตั้งจำนวนเท่าใด

มาตรา 15 ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยกระทำการใดเพื่อประโยชน์แห่งการเลือกตั้งโดยประการที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครและห้ามมิให้เข้ามีส่วนช่วยเหลือในการเลือกตั้งด้วยประการใดๆ ทั้งนี้ เว้นแต่การกระทำนั้นเป็นการช่วยราชการ หรือเป็นการประกอบอาชีพตามปกติโดยสุจริตของผู้นั้น

มาตรา 16 ห้ามมิให้ข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของกรุงเทพมหานคร นายกเทศมนตรี เทศมนตรี นายกเมืองพัทยา ปลัดเมืองพัทยา กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กรรมการสุขาภิบาล กรรมการสภาตำบล หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่คอยมิชอบด้วยกฎหมายเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครใด

มาตรา 17 ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่ให้การช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม

นอกจากหน้าที่ซึ่งระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขต พนักงานฝ่ายปกครอง ข้าราชการกรุงเทพมหานครที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง และตำรวจมีหน้าที่จัดการให้ความสะดวกและรักษาความสงบเรียบร้อยในการเลือกตั้ง

สิทธิเลือกตั้งและการสมัครรับเลือกตั้ง

มาตรา 18 บุคคลจะมีสิทธิและใช้สิทธิเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกตั้งได้ต้องมีคุณสมบัติและไม่เป็นบุคคลที่ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกตั้งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา 19 ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเข้าสมัครรับเลือกตั้ง

ส่วนที่ 1

สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

มาตรา 20 ห้ามมิให้ผู้ใดสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครเกินหนึ่งเขตเลือกตั้ง

มาตรา 21 ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครต้องยื่นใบสมัครด้วยตนเองต่อหน้าผู้อำนวยการเขต ณ สำนักงานเขตแห่งเขตที่เขตเลือกตั้งที่ตนสมัครนั้นตั้งอยู่ภายในระยะเวลาที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา พร้อมด้วยค่าธรรมเนียมคนละสามพันบาท หลักฐานการสมัครและรูปถ่ายหรือรูปภาพที่พิมพ์ชัดเจนเหมือนรูปถ่ายของตนเอง ขนาดกว้างประมาณ 8.5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 13.5 เซนติเมตร มีจำนวนตามที่ผู้อำนวยการเขตกำหนด และต้องปฏิบัติตามวิธีการเกี่ยวกับการสมัครรับเลือกตั้งที่กำหนดในกฎกระทรวง

เมื่อผู้อำนวยการเขตได้รับใบสมัครแล้ว ให้ลงบันทึกการรับใบสมัครไว้เป็นหลักฐาน และออกใบรับให้แก่ผู้สมัครในวันนั้น และให้ผู้อำนวยการเขตตรวจสอบหลักฐานคุณสมบัติของผู้สมัครและสอบสวนว่าผู้สมัครจะสมัครรับเลือกตั้งได้หรือไม่ให้เสร็จภายในเจ็ดวันนับแต่วันปิดรับการสมัคร ถ้าได้ความว่าสมัครรับเลือกตั้งได้ก็ให้ประกาศรับสมัครไว้ ณ ศาลาว่ากรุงเทพมหานครและสำนักงานเขต และให้ผู้อำนวยการเขตแจ้งการรับสมัครหรือไม่รับสมัครให้ผู้สมัครทราบโดยเร็ว

ประกาศตามวรรคสองให้มีชื่อผู้สมัครและเครื่องหมายประจำตัวผู้สมัครอันประกอบด้วยเลขหมายประจำตัวผู้สมัครและจำนวนจุดเท่ากับเลขหมายซึ่งจะใช้ในการลงคะแนนและรูปผู้สมัคร ทั้งนี้ ให้ปิดไว้ ณ ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขต ที่ทำการแขวงหรือที่ทำการกำนัน และที่เลือกตั้งหรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้งในเขตเลือกตั้งซึ่งผู้นั้นสมัครโดยเร็ว

วิธีการให้เลขหมายประจำตัวผู้สมัครให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 22 เมื่อผู้อำนวยการเขตได้ออกใบรับให้แก่ผู้สมัครตามมาตรา 21 วรรคสองแล้ว ห้ามมิให้ผู้สมัครถอนการสมัครไม่ว่าในกรณีใด

ให้ค่าธรรมเนียมตามมาตรา 21 วรรคหนึ่ง ตกเป็นของกรุงเทพมหานครและไม่มีกรคืนค่าธรรมเนียมให้แก่ผู้สมัคร เว้นแต่จะไม่มีการเลือกตั้งในครั้งนั้น

มาตรา 23 ถ้าผู้สมัครผู้ใดไม่มีรายชื่อเป็นผู้สมัครในประกาศของผู้อำนวยการเขตตามมาตรา 21 ผู้สมัครมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งได้ภายในเจ็ดวันนับจากวันที่ประกาศนั้นโดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลในการดำเนินกระบวนการพิจารณา เมื่อศาลได้รับคำร้องแล้ว ให้ดำเนินการพิจารณาโดยไม่ชักช้าและให้นำประมวลกฎหมายวิธี

พิจารณาความแฟ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้ศาลวินิจฉัยว่าให้รับสมัครหรือไม่ คำสั่งของศาลให้เป็นที่สุด และให้ศาลแจ้งคำสั่งไปยังผู้อำนวยการเขตโดยเร็ว

ในกรณีที่ศาลสั่งให้รับสมัคร ให้ผู้อำนวยการเขตปฏิบัติตามคำสั่งศาลและให้นำมาตรา 21 มาใช้บังคับโดยอนุโลม และถ้าได้แต่งตั้งกรรมการตรวจคะแนนขึ้นแล้ว ให้ผู้อำนวยการเขตแจ้งคำสั่งศาลให้คณะกรรมการตรวจคะแนนทราบโดยเร็ว

คำสั่งของศาลตามวรรคสองไม่กระทบกระเทือนการใดที่ผู้อำนวยการเขตได้ปฏิบัติหรือที่กรรมการตรวจคะแนนได้ปฏิบัติไปตามคำสั่งของผู้อำนวยการเขตก่อนได้รับทราบคำสั่งศาล

ส่วนที่ 2

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา 24 ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครต้องยื่น ใบสมัครด้วยตนเองต่อหน้าปลัดกรุงเทพมหานคร ณ ศาลว่าการกรุงเทพมหานครในระยะเวลาที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาพร้อมค่าธรรมเนียมคนละห้าพันบาท หลักฐานการสมัครและรูปถ่ายหรือรูปภาพที่พิมพ์ชัดเจนเหมือนรูปถ่ายของตนเองขนาดกว้างประมาณ 8.5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 13.5 เซนติเมตร มีจำนวนตามที่ปลัดกรุงเทพมหานครกำหนดและต้องปฏิบัติตามวิธีการเกี่ยวกับการสมัครรับเลือกตั้งที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

เมื่อปลัดกรุงเทพมหานครได้รับใบสมัครแล้วให้นำมาตรา 21 วรรคสอง และวรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 25ให้นำมาตรา 22 และมาตรา 23 มาใช้บังคับกับการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครโดยอนุโลม

หมวด 3

บัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง

มาตรา 26 เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกาให้เลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรืออย่างหนึ่งอย่างใดแล้วแต่กรณีแล้วให้ผู้อำนวยการเขตจัดทำประกาศบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้งไว้ ณ สำนักงานเขต ที่ทำการแขวง ที่ทำการกำนัน บ้านผู้ใหญ่บ้าน ที่สาธารณะที่เห็นได้ง่าย และที่เลือกตั้งหรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

การจัดทำประกาศบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นหน้าที่ของผู้อำนวยการเขตคัดรายชื่อผู้เลือกตั้งจากทะเบียนบ้าน บัญชีดังกล่าวผู้มีส่วนได้เสียมีสิทธิตรวจดู ถ้าปรากฏว่ามีรายการใดไม่ถูกต้องก็ให้ยื่นคำร้องขอแก้ไขให้ถูกต้องได้โดยให้นำมาตรา 28 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 27 ให้ผู้อำนวยการเขตแจ้งรายชื่อของผู้เลือกตั้งตามทะเบียนบ้านของเจ้าบ้านและที่เลือกตั้งเป็นหนังสือไปยังเจ้าบ้านซึ่งปรากฏหลักฐานตามทะเบียนบ้านในเขตนั้นก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

มาตรา 28 เมื่อได้ประกาศบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งตามมาตรา 26 วรรคหนึ่งแล้ว ผู้เลือกตั้งหรือเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าตนหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านไม่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งแห่งหน่วยเลือกตั้งที่ตนหรือผู้นั้นสมควรมีชื่อเป็นผู้เลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อผู้อำนวยการเขตก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวัน

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้อำนวยการเขตตรวจสอบหลักฐานและถ้าเห็นว่าผู้ยื่นคำร้อง หรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ก็ให้ส่งเดิมชื่อตามที่ยื่นคำร้องลงในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งโดยไม่ชักช้า ถ้าผู้อำนวยการเขตเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งก็ให้ส่งยกคำร้องและให้แจ้งผู้ยื่นคำร้องทราบภายในวันรุ่งขึ้นนับแต่วันที่รับคำร้อง โดยแสดงเหตุผลไว้ด้วย

เมื่อได้รับแจ้งตามวรรคสองแล้ว ผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งภายในห้าวันนับแต่วันที่รับแจ้งโดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลในการดำเนินกระบวนการพิจารณา เพื่อให้ศาลวินิจฉัยว่าจะให้ลงชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งตามที่ยื่นคำร้องหรือไม่

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคสามแล้ว ให้ศาลดำเนินการพิจารณาคดีไปฝ่ายเดียวโดยไม่ชักช้าและให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม คำสั่งของศาลให้เป็นที่สุด และให้ศาลแจ้งคำสั่งไปยังผู้อำนวยการเขตเพื่อปฏิบัติการตามคำสั่งโดยเร็วที่สุด ในกรณีที่มีการประกาศบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งไปก่อนได้รับคำสั่งศาลให้แก่บัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งทุกฉบับให้ถูกต้องด้วย

คำสั่งของศาลตามวรรคสี่ไม่กระทบกระเทือนการใดที่ได้ปฏิบัติไปตามคำสั่งเดิมของผู้ยื่นคำร้องก่อนได้รับทราบคำสั่งศาล

มาตรา 29 ผู้เลือกตั้งผู้ใดเห็นว่าบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งที่ได้ประกาศตามมาตรา 26 วรรคหนึ่ง มีชื่อบุคคลซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมาย หรือเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งมีชื่อบุคคลโดยอยู่ในเลขหมายประจำบ้านของตนโดยที่บุคคลนั้นมิได้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านดังกล่าวจริง ผู้เลือกตั้งหรือเจ้าบ้านผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อผู้อำนวยการเขตก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวัน เพื่อให้ถอนชื่อบุคคลดังกล่าวออกจากบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง

เมื่อผู้อำนวยการเขตพิจารณาแล้วเห็นว่าสมควรสั่งถอนชื่อบุคคลนั้นหรือสมควรยกคำร้อง ก็ให้มีคำสั่งถอนชื่อบุคคลนั้นหรือยกคำร้อง แล้วแต่กรณี และให้แจ้งคำสั่งให้บุคคลนั้นทราบและให้นำมาตรา 28 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 30 เมื่อบุคคลใดต้องคำพิพากษาสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งและคดีถึงที่สุดแล้ว ให้ศาลส่งสำเนาคำพิพากษาไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเพื่อแจ้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยทราบ

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยส่งสำเนาคำพิพากษามารวมหนึ่ง ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดทราบ เพื่อดำเนินการตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดต่อไป

ทั้งนี้ให้นำมาตรา 28 วรรคห้ามาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด 4

ค่าใช้จ่ายและการหาเสียงเลือกตั้ง

มาตรา 31 เมื่อได้ประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครในเขตเลือกตั้งใด หรือประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้สมัครแต่ละคนจะใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งทั้งหมดเกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาไม่ได้ ทั้งนี้ ไม่รวมค่าธรรมเนียมการสมัคร

ค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่งให้รวมถึงบรรดาเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดที่บุคคลอื่นจ่ายหรือรับว่าจะจ่ายแทนหรือนำมาให้ใช้โดยไม่คิดค่าตอบแทนเพื่อประโยชน์ในการหาเสียงเลือกตั้งในกรณีนำทรัพย์สินมาให้ใช้ให้คำนวณตามอัตราค่าเช่าหรือค่าตอบแทนตามปกติในท้องถิ่นนั้นๆ

มาตรา 32 การใช้จ่ายตามมาตรา 31 ให้ใช้จ่ายได้เฉพาะค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้

- (1) การโฆษณากระจายเสียง วิทยุ โทรทัศน์ วัสดุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และสื่อมวลชนอื่น
- (2) การพิมพ์ โฆษณา แจกจ่าย ประกาศ แผ่นป้าย ใบปลิวและสิ่งพิมพ์อื่นๆ
- (3) การจัดหาเครื่องเขียน แบบพิมพ์ ไปรษณียากร โทรเลข โทรศัพท์ และการสื่อสารอื่นใด
- (4) การซื้อเช่า หรือยืมสำนักงาน สถานที่ ยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง
- (5) การว่าจ้างแรงงานทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง
- (6) ค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพื่อการเลือกตั้ง
- (7) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการหาเสียงเลือกตั้งที่ไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 33 ภายในกำหนดเก้าสิบวันหลังจากวันประกาศผลการเลือกตั้งผู้สมัครต้องยื่นรายการค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งให้ถูกต้องตามความเป็นจริงต่อผู้อำนวยการเขตหรือปลัดกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี ซึ่งได้แก่

- (1) ค่าใช้จ่ายทั้งหมดเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่ได้จ่ายไปแล้ว
- (2) ค่าใช้จ่ายทั้งหมดเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่ยังค้างชำระ
- (3) หลักฐานการจ่ายเงินตาม (1) และหลักฐานการค้างชำระตาม (2) ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการแสดงชื่อและที่อยู่ของผู้รับหรือเจ้าหน้าที่

ให้ผู้ผู้อำนวยการเขตหรือปลัดกรุงเทพมหานคร รักษารายการค่าใช้จ่ายและหลักฐานตามวรรคหนึ่งแล้วแต่กรณีมีกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประกาศผลการเลือกตั้ง

ในกรณีที่มีการคัดค้านการเลือกตั้งที่กระทำในเขตเลือกตั้งใดว่าผู้สมัคร ใช้จ่ายเงินเกินกว่าที่กำหนดให้เก็บรักษารายการค่าใช้จ่ายและหลักฐานดังกล่าวไว้จนกว่าคดีถึงที่สุด

การขอตรวจสอบและขอสำเนารายการค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่งจะกระทำได้ แต่ผู้สมัคร โดยยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อผู้อำนวยการเขตหรือปลัดกรุงเทพมหานครแล้วแต่กรณี และเสียค่าธรรมเนียมตามระเบียบของทางราชการ

มาตรา 34 เมื่อได้มีประกาศพระราชกฤษฎีกาให้เลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรืออย่างหนึ่งอย่างใด แล้วแต่กรณี ในเขตเลือกตั้งใดจนถึงวันเลือกตั้งห้ามมิให้ผู้สมัครหรือผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อจะจูงใจให้ผู้เลือกตั้งลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่น หรือให้ลงคะแนนให้หลังลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครใดด้วยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (1) จัดทำ ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด
- (2) ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงินหรือทรัพย์สินอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมแก่สมาคม มูลนิธิ วัด สถาบันการศึกษา หรือสถานสงเคราะห์อื่นใด
- (3) ทำการโฆษณาหาเสียงด้วยการจัดให้มีมหรสพหรือการรื่นเริงต่างๆ

(4) ทำสิ่งอันเป็นสาธารณประโยชน์หรือสิ่งอื่นใดเพื่อประโยชน์ของบุคคลชุมชน สมาคม มูลนิธิ วัด สถาบันการศึกษา หรือสถาบันอื่นใด ทั้งนี้ ไม่ว่าจะ เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมหรือไม่ก็ตาม

(5) เลี้ยงหรือรับจะจัดเลี้ยงผู้ใด

มาตรา 35 ห้ามมิให้ผู้สมัครจัดยานพาหนะนำผู้เลือกตั้งไปยังที่เลือกตั้งเพื่อการเลือกตั้ง หรือนำกลับไปจากที่เลือกตั้ง หรือจัดให้ผู้เลือกตั้งไปยังที่เลือกตั้งหรือกลับจากที่เลือกตั้ง โดยไม่ต้องเสียค่าโดยสารยานพาหนะหรือค่าจ้างซึ่งต้องเสียตามปกติ หรือผู้ใดกระทำการเช่นว่านั้นเพื่อประโยชน์แก่ผู้สมัครใด

หมวด 5

หน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง

มาตรา 36 ให้ปลัดกรุงเทพมหานครกำหนดหน่วยเลือกตั้งที่จะพึงมีในกรุงเทพมหานคร

ตามปกติให้ถือเกณฑ์จำนวนผู้เลือกตั้งหน่วยละหนึ่งพันคนเป็นประมาณ ถ้าปลัดกรุงเทพมหานครเห็นว่าไม่เป็นการสะดวกหรือไม่ปลอดภัยในการไปลงคะแนนของผู้เลือกตั้ง จะกำหนดหน่วยเลือกตั้งเพิ่มขึ้นโดยไม่คำนึงถึงจำนวนผู้เลือกตั้งก็ได้

เมื่อได้กำหนดหน่วยเลือกตั้งขึ้นแล้วให้ประกาศหน่วยเลือกตั้ง ณ ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขต ที่ทำการแขวง ที่ทำการกำนัน บ้านผู้ใหญ่บ้าน และในบริเวณที่มีชุมชนหนาแน่นตามที่ผู้อำนวยการเขตเห็นสมควร กับให้จัดทำแผนที่สังเขปแสดงที่ตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้งไว้ด้วย

การเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยเลือกตั้ง จะกระทำได้โดยประกาศก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน และให้นำวรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉินจะประกาศเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยเลือกตั้งหรือยุบ หรือรวมหน่วยเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งน้อยกว่าสิบห้าวันก็ได้

มาตรา 37 หน่วยเลือกตั้งหนึ่งให้มีที่เลือกตั้งแห่งหนึ่ง ที่เลือกตั้งนั้นต้องให้เป็นที่ตั้งประชาชนเข้าออกได้สะดวกเพื่อการลงคะแนนเลือกตั้ง และในวันเลือกตั้งให้กรรมการตรวจคะแนนกำหนดบริเวณโดยรอบที่เลือกตั้ง โดยมีป้ายแสดงเขตบริเวณของที่เลือกตั้งเพื่ออำนวยความสะดวกในการลงคะแนนเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามลักษณะของท้องที่และภูมิประเทศ

เมื่อได้มีประกาศพระราชกฤษฎีกาให้เลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรืออย่างหนึ่งอย่างใด แล้วแต่กรณี ในเขตเลือกตั้งใดแล้ว ให้ผู้อำนวยการเขตประกาศระบุที่ตั้งเลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้งที่อยู่ในท้องที่ของตนไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเลือกตั้ง ประกาศของผู้อำนวยการเขตดังกล่าวให้ปิด ณ สำนักงานเขต ที่ทำการแขวง ที่สาธารณะที่เห็นได้ง่าย และที่เลือกตั้งหรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง ในกรณีฉุกเฉินผู้อำนวยการเขตประกาศเปลี่ยนแปลงที่ตั้งเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งเมื่อใดก็ได้

ในท้องที่แขวงใด ถ้าเห็นว่าจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้เลือกตั้งหรือความปลอดภัยสาธารณะถูกคุกคาม ผู้อำนวยการเขตจะประกาศระบุที่ตั้งเลือกตั้งนอกเขตของหน่วยเลือกตั้งก็ได้ แต่ต้องอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับหน่วยเลือกตั้งนั้น

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงที่ตั้งเลือกตั้งหรือกำหนดที่ตั้งเลือกตั้งนอกเขตหน่วยเลือกตั้งให้ผู้อำนวยการเขตรายงานพร้อมส่งสำเนาประกาศไปยังปลัดกรุงเทพมหานคร โดยไม่ชักช้า

มาตรา 38 ที่เลือกตั้งและบริเวณที่เลือกตั้ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 39 ห้ามมิให้ผู้ใดก่อให้เกิดการวุ่นวายขึ้นในที่เลือกตั้งหรือในที่ประชาชนชุมนุมกันอยู่เพื่อรอการเข้าไปลงคะแนนเลือกตั้ง

หมวด 6

เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง

กรรมการตรวจคะแนนและเจ้าหน้าที่คะแนน

มาตรา 40 ให้ผู้อำนวยการเขตแต่งตั้งข้าราชการเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง เพื่อมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 41 ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวัน ให้ผู้อำนวยการเขตแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจคะแนนอย่างน้อยเจ็ดคนและเจ้าหน้าที่คะแนนอย่างน้อยหนึ่งคนประจำทุกหน่วยเลือกตั้ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

กรรมการตรวจคะแนนประจำหน่วยเลือกตั้งแต่ละหน่วย ให้แต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 45 และเป็นผู้ที่ผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นเสนอชื่อต่อผู้อำนวยการเขตก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

ให้ผู้สมัครคนหนึ่งๆ มีสิทธิเสนอชื่อบุคคลเพื่อให้ผู้อำนวยการเขตแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจคะแนนตามวรรคหนึ่งได้ไม่เกินหน่วยละหนึ่งคนในกรณีที่บุคคลซึ่งผู้สมัครเสนอชื่อสำหรับหน่วยเลือกตั้งใดมีจำนวนต่ำกว่าเจ็ดคน ให้ผู้อำนวยการเขตแต่งตั้งกรรมการตรวจคะแนนจากผู้เลือกตั้งซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 45 เป็นกรรมการตรวจคะแนนได้

มาตรา 42 ก่อนวันเลือกตั้งถ้าปรากฏว่ากรรมการตรวจคะแนนที่ได้แต่งตั้งไว้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 45 ให้ผู้อำนวยการเขตตั้งถอดถอนและแต่งตั้งผู้อื่นแทนได้ แต่ในกรณีที่ผู้ซึ่งถูกถอดถอนนั้นเป็นผู้ที่ผู้สมัครเสนอชื่อ ให้ผู้อำนวยการเขตแต่งตั้งจากผู้ซึ่งผู้สมัครนั้นเสนอชื่อใหม่ และถ้าผู้สมัครนั้นไม่เสนอชื่อภายในเวลาที่ผู้อำนวยการเขตกำหนดให้นำมาตรา 41 วรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 43 ก่อนเวลาเปิดการรับลงคะแนนครั้งชั่วโมง ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนเลือกกรรมการตรวจคะแนนคนหนึ่งขึ้นเป็นประธานเมื่อประธานไม่อยู่ในที่เลือกตั้ง หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการตรวจคะแนนเลือกกรรมการตรวจคะแนนอื่นเป็นประธานไปพลางก่อนจนกว่าประธานที่ได้เลือกไว้ในวันนั้นสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

ในการดำเนินการของคณะกรรมการตรวจคะแนน ให้ถือว่ากรรมการตรวจคะแนนตั้งแต่หนึ่งขึ้นไปเป็นองค์คณะ

ในกรณีที่กรรมการตรวจคะแนนมาไม่ครบจำนวน และกรรมการตรวจคะแนนที่เหลือมีจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ให้กรรมการตรวจคะแนนที่เหลือปฏิบัติหน้าที่ต่อไปโดยไม่ต้องมีการแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการตรวจคะแนนเพิ่มขึ้น แต่ถ้ากรรมการตรวจคะแนนมีน้อยกว่าเจ็ดคนให้กรรมการตรวจคะแนนที่อยู่ในที่เลือกตั้งตั้ง

บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 45 เป็นกรรมการตรวจคะแนนให้ครบเจ็ดคน ไปพลางก่อน จนกว่ากรรมการตรวจคะแนนที่ได้ตั้งไว้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการตรวจคะแนนปฏิบัติหน้าที่ ให้ผู้อำนวยการเขตหรือเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้ง มีอำนาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 45 คนหนึ่งเป็นกรรมการตรวจคะแนนและให้กรรมการตรวจคะแนนผู้นั้นแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 45 อีกหกคน เป็นกรรมการตรวจคะแนนไปพลางก่อนจนกว่ากรรมการตรวจคะแนนซึ่งผู้อำนวยการเขตแต่งตั้งไว้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

มาตรา 44 การลงมติวินิจฉัยของคณะกรรมการตรวจคะแนนให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการตรวจคะแนนคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 45 กรรมการตรวจคะแนนและเจ้าหน้าที่คะแนนให้แต่งตั้งจากผู้เลือกตั้งซึ่งมีความประพฤติดี และสามารถอ่านและเขียนหนังสือไทยได้

ห้ามมิให้แต่งตั้งผู้สมัคร สมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกสภาเขต ข้าราชการ กำนันผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เป็นกรรมการตรวจคะแนน

ห้ามมิให้แต่งตั้งผู้สมัคร สมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร หรือสมาชิกสภาเขตเป็นเจ้าหน้าที่คะแนน

มาตรา 46 ให้ถือว่าเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง กรรมการตรวจคะแนนและเจ้าหน้าที่คะแนนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา นับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งจนสิ้นสุดแห่งการงานในหน้าที่

มาตรา 47 กรรมการตรวจคะแนนมีอำนาจหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยในที่เลือกตั้ง หากปรากฏว่าผู้ใดกระทำความผิดเป็นที่ขัดขวางหรือรบกวน กิจการเลือกตั้ง หรือจะทำความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น กรรมการตรวจคะแนนมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นออกไปเสียจากที่เลือกตั้งได้ แต่ต้องมีให้ชดเชยการที่ผู้เลือกตั้งจะใช้สิทธิในการเลือกตั้ง

มาตรา 48 อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งกรรมการตรวจคะแนนและเจ้าหน้าที่คะแนนในการเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 49 ห้ามมิให้เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง กรรมการตรวจคะแนน หรือเจ้าหน้าที่คะแนนผู้ใด จงใจฉ้อโกง บิดเบือนหรือกระทำการอื่นใดเพื่อขัดขวางมิให้การเป็นไปตามกฎหมาย กฎกระทรวง ระเบียบ หรือคำสั่งของศาลอันเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 50 ห้ามมิให้เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง กรรมการตรวจคะแนน หรือเจ้าหน้าที่คะแนนผู้ใด จงใจไม่ปฏิบัติตามหน้าที่หรือกระทำการอันใดเพื่อขัดขวางมิให้การเป็นไปตามกฎหมาย กฎกระทรวง ระเบียบ หรือคำสั่งของศาลอันเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด 7

การลงคะแนนเลือกตั้ง

มาตรา 51 บัตรเลือกตั้งและหีบบัตรเลือกตั้งให้มีลักษณะและขนาดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 52 การลงคะแนนเลือกตั้งให้ใช้วิธีทำเครื่องหมายกากบาทลงในบัตรเลือกตั้งตามลักษณะ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 53 ในวันเลือกตั้ง ให้เปิดการลงคะแนนตั้งแต่เวลา 08.00 นาฬิกา ถึงเวลา 15.00 นาฬิกา

มาตรา 54 ขณะจะเปิดการลงคะแนน ให้ประธานกรรมการตรวจคะแนนเปิดหีบบัตรเลือกตั้งในที่เปิดเผย แสดงให้ผู้เลือกตั้งซึ่งอยู่ ณ ที่เลือกตั้งนั้นเห็นว่าเป็นหีบเปล่า และให้ปิดหีบบัตรเลือกตั้งใส่กุญแจประจำครั้งหีบกุญแจไว้ และให้คณะกรรมการตรวจคะแนนบันทึกการเปิดและปิดหีบบัตรเลือกตั้งตามมาตรา 51 โดยให้ผู้เลือกตั้งไม่น้อยกว่าสองคนซึ่งอยู่ในที่เลือกตั้งในขณะนั้นลงลายมือชื่อในบันทึกนั้นด้วย

มาตรา 55 ในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนน ให้ผู้เลือกตั้งที่จะลงคะแนน ไปแสดงตนต่อกรรมการตรวจคะแนน โดยแสดงบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อให้ตรวจสอบชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง เมื่อกรรมการตรวจคะแนนตรวจสอบถูกต้องแล้ว ให้อ่านชื่อและที่อยู่ของผู้เลือกตั้ง ถ้าไม่มีผู้เลือกตั้งหรือผู้สมัครผู้ใด ทักท้วง ให้หมายเหตุไว้ในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง โดยให้จดหมายเลขของบัตรประจำตัวประชาชนและสถานที่ออกบัตรประจำตัวประชาชน แต่ในกรณีผู้เลือกตั้งใช้ใบรับคำขอมิบัตรหรือเปลี่ยนบัตรใหม่ให้ลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือแล้วแต่กรณี ลงในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งเป็นหลักฐานเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แล้วให้กรรมการตรวจคะแนนมอบบัตรเลือกตั้งให้แก่ผู้เลือกตั้งไปลงคะแนน

ในกรณีที่ผู้เลือกตั้งผู้ใดเป็นบุคคลที่ไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนตามกฎหมายต้องแสดงหลักฐานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงต่อกรรมการตรวจคะแนนและให้กรรมการตรวจคะแนนปฏิบัติตามวรรคหนึ่งแล้วให้ผู้เลือกตั้งลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือ แล้วแต่กรณี ในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งไว้เป็นหลักฐานด้วย

หากมีผู้ทักท้วงหรือกรรมการตรวจคะแนนสงสัยว่าผู้เลือกตั้งที่มาแสดงตนนั้นไม่ใช่ผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนมีอำนาจสอบสวนและวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้ถูกทักท้วงหรือผู้ถูกสงสัย มีสิทธิลงคะแนนหรือไม่ คำชี้ขาดของคณะกรรมการตรวจคะแนนให้เป็นที่สุด ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจคะแนนวินิจฉัยว่าผู้ถูกทักท้วงหรือผู้ถูกสงสัยไม่มีสิทธิลงคะแนน ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนทำบันทึกคำวินิจฉัยและลงลายมือชื่อไว้ด้วย

บัตรประจำตัวประชาชนตามมาตรา 51 ให้หมายความรวมถึงบัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุแล้วด้วย

มาตรา 56 ผู้เลือกตั้งซึ่งมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งสำหรับหน่วยเลือกตั้งใดให้ลงคะแนนเลือกตั้งได้เฉพาะหน่วยเลือกตั้งนั้น และให้ลงคะแนนเลือกตั้งได้เฉพาะแห่งเดียว

ผู้เลือกตั้งซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้มีหน้าที่ในการเลือกตั้งหรือเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งมีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งที่ตนต้องประจำปฏิบัติหน้าที่นั้น โดยไม่ต้องมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง ถ้าหน่วยเลือกตั้งที่ตนประจำปฏิบัติหน้าที่นั้นอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเลือกตั้ง

ให้ผู้เลือกตั้งตามพรรคสองซึ่งประสงค์จะลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งที่ตนต้องปฏิบัติหน้าที่ แสดงหลักฐานคำสั่งแต่งตั้งต่อคณะกรรมการตรวจคะแนนก่อนทำการลงคะแนนเลือกตั้ง เมื่อคณะกรรมการตรวจคะแนนตรวจสอบถูกต้องแล้ว ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนเพิ่มชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งอีกส่วนหนึ่งต่างหาก

มาตรา 57 ผู้เลือกตั้งผู้ใดไม่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของหน่วยเลือกตั้งใดก็ตาม ถ้าไม่มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งนั้นและไม่ดำเนินการขอเพิ่มชื่อตามมาตรา 28 ให้ถือว่าผู้เลือกตั้งนั้นสละสิทธิลงคะแนนในหน่วยเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

มาตรา 58 ห้ามมิให้ผู้ใดลงคะแนนเลือกตั้งหรือพยายามลงคะแนนเลือกตั้งโดยรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิเลือกตั้งหรือไม่มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้น หรือลงบัตรหรือพยายามลงบัตรมากกว่าบัตรหนึ่งหรือมากกว่าครั้งหนึ่งในการลงคะแนนเลือกตั้งนั้น หรือแสดงบัตรประจำตัวประชาชนหรือหลักฐานอื่นที่มีได้มิไว้สำหรับตนหรือที่ปลอมแปลงต่อกรรมการตรวจคะแนนเพื่อลงคะแนนเลือกตั้ง

มาตรา 59 ผู้เลือกตั้งผู้ใดรับบัตรเลือกตั้งเพื่อลงคะแนนแล้วไม่ประสงค์จะลงคะแนนให้คืนบัตรเลือกตั้งแก่กรรมการตรวจคะแนน ให้กรรมการตรวจคะแนนบันทึกการไม่ลงคะแนนนั้นไว้ในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง และผู้เลือกตั้งผู้นั้นจะใช้สิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งครั้งนั้นอีกไม่ได้

มาตรา 60 ห้ามมิให้ผู้เลือกตั้งผู้ใดใช้บัตรเลือกตั้งซึ่งมิใช่บัตรที่กรรมการตรวจคะแนนแห่งที่เลือกตั้งนั้นมอบให้ลงคะแนน หรือนำบัตรเลือกตั้งที่ไม่ใช่ลงคะแนนออกไปจากที่เลือกตั้ง

มาตรา 61 ห้ามมิให้ผู้ใดทำเครื่องสังเกตโดยวิธีใดไว้ที่บัตรเลือกตั้ง

มาตรา 62 ห้ามมิให้ผู้ใดนำบัตรเลือกตั้งใส่ในหีบบัตรเลือกตั้งโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายหรือกระทำการใดในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งเพื่อแสดงว่ามีผู้มาแสดงตนเพื่อลงคะแนนโดยผิดจากความจริง หรือกระทำการใดอันเป็นเหตุให้มีบัตรเลือกตั้งเพิ่มขึ้นจากความจริง

มาตรา 63 ห้ามมิให้ผู้ใดโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายกระทำการใดเพื่อขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวมิให้ผู้เลือกตั้งไป ณ ที่เลือกตั้งหรือเข้าไป ณ ที่ลงคะแนน หรือมิให้ไปถึง ณ ที่ดังกล่าวภายในกำหนดเวลาที่จะลงคะแนนเลือกตั้งได้

มาตรา 64 ห้ามมิให้ผู้เลือกตั้งผู้ใดเรียกหรือรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อจะลงคะแนนเลือกตั้งหรืองดเว้นไม่ลงคะแนนเลือกตั้งผู้ใด

มาตรา 65 ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำให้ปรากฏด้วยวิธีใดอันเป็นการลวงผู้เลือกตั้งให้สำคัญผิดเกี่ยวกับผู้สมัคร หรือเลขหมายประจำตัวของผู้สมัครคนใดหรือของตนเองในกรณีที่ดินเป็นผู้สมัครด้วย

มาตรา 66 ระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนน ห้ามมิให้เปิดหีบบัตรเลือกตั้ง เว้นแต่จะมีความจำเป็นเกี่ยวกับอุปสรรคในการลงคะแนนอันจะหลีกเลี่ยงมิได้จึงให้คณะกรรมการตรวจคะแนนเปิดได้โดยมิให้อาบัตรเลือกตั้งออก

จากหีบและให้ปิดไว้ตามเดิม ในกรณีเช่นนี้ ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนกระทำต่อหน้าผู้เลือกตั้งซึ่งอยู่ในที่เลือกตั้ง และให้บันทึกแสดงเหตุในการเปิดหีบบัตรเลือกตั้งโดยให้ผู้เลือกตั้งไม่น้อยกว่าสองคนซึ่งอยู่ในที่เลือกตั้งในขณะนั้นลงลายมือชื่อในบันทึกนั้นด้วย

มาตรา 67 ตั้งแต่เวลาที่ได้เปิดและปิดหีบบัตรเลือกตั้งที่ตั้งไว้เพื่อการลงคะแนนตามมาตรา 54 แล้วหรือภายหลังเวลาที่ได้ปิดหีบบัตรเลือกตั้งตามมาตรา 69 เพื่อรักษาไว้เมื่อการเลือกตั้งได้เสร็จสิ้นแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดเปิดทำลายทำให้เสียหาย ทำให้เปลี่ยนสภาพ หรือทำให้ไร้ประโยชน์หรือลักพาไปซึ่งหีบบัตรเลือกตั้ง หรือบัตรเลือกตั้งโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา 68 ก่อนประกาศผลการนับคะแนน ห้ามมิให้เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งกรรมการตรวจคะแนน หรือเจ้าหน้าที่คะแนน แจกแก่ผู้ใด ให้ทราบจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ได้ลงคะแนนไว้ หรือให้ทราบจำนวนคะแนนอันได้ลงไว้สำหรับบุคคลใด หรือให้ทราบว่าผู้ใดลงคะแนนหรือไม่

หมวด 8

การตรวจและการรวมคะแนน

มาตรา 69 เมื่อปิดการลงคะแนนเลือกตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนนับคะแนนโดยเปิดเผยจนเสร็จในรวดเดียว ห้ามมิให้เลื่อนหรือประวิงการนับคะแนน

เมื่อการนับคะแนนเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนประกาศผลของการนับคะแนน ณ ที่เลือกตั้งนั้น และมอบประกาศผลของการนับคะแนนให้แก่กรรมการตรวจคะแนนทุกคนพร้อมทั้งปิดประกาศไว้ด้วยแล้วรีบทำรายงานแสดงผลของการนับคะแนนและปิดหีบบัตรเลือกตั้งเพื่อส่งไปยังผู้อำนวยการเขตโดยเร็ว

แบบประกาศผลของการนับคะแนน รายงานแสดงผลของการนับคะแนนวิธีนับคะแนน วิธีประกาศผลของการนับคะแนน และวิธีเก็บบัตรเลือกตั้งบรรจุหีบให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 70 ถ้าการลงคะแนนหรือการนับคะแนน ณ ที่เลือกตั้งแห่งใดไม่สามารถกระทำได้นั้นเนื่องจากเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย หรือเหตุนอกอำนาจอย่างอื่น ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนประกาศงดลงคะแนนหรือนับคะแนนสำหรับที่เลือกตั้งแห่งนั้นแล้วรายงานต่อผู้อำนวยการเขตโดยด่วน ในกรณีเช่นนี้ให้ปลัดกรุงเทพมหานคร ประกาศยกเลิกการลงคะแนนหรือการนับคะแนน แล้วกำหนดวันลงคะแนนใหม่ในหน่วยเลือกตั้งนั้นภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับทราบเหตุที่ได้นั้นได้สงบลง และต้องประกาศก่อนวันลงคะแนนไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับทราบเหตุที่สงบลง

ในกรณีที่จำนวนผู้เลือกตั้งทั้งหมดของหน่วยเลือกตั้งที่งดลงคะแนนหรือนับคะแนนไว้ตามวรรคหนึ่ง จะไม่ทำให้ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรืออย่างหนึ่งอย่างใดแล้วแต่กรณีในเขตเลือกตั้งนั้นเปลี่ยนแปลงปลัดกรุงเทพมหานครไม่ต้องประกาศให้มีการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง

มาตรา 71 บัตรเลือกตั้งต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นบัตรเสีย คือ

- (1) บัตรปลอม
- (2) บัตรที่ทำเครื่องหมายเลือกตั้งเกินหนึ่งเครื่องหมาย
- (3) บัตรที่มีได้ทำเครื่องหมายเลย

- (4) บัตรที่ปรากฏว่าได้พับซ้อนกันมากกว่าหนึ่งบัตร
- (5) บัตรที่มีเครื่องสังเกตรหัสหรือข้อความอื่นใดนอกจากที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง
- (6) บัตรที่ไม่อาจทราบได้ว่าลงคะแนนให้กับผู้สมัครผู้ใด

บัตรดังกล่าวให้กรรมการตรวจคะแนนสลักหลังว่า "เสีย" และให้กรรมการตรวจคะแนนไม่น้อยกว่าสามคนลงลายมือชื่อกำกับไว้

ในการนับคะแนน หากปรากฏว่ามีบัตรเสีย ให้แยกบัตรเสียออกไว้เป็นส่วนหนึ่ง และห้ามมิให้นับบัตรเสียเป็นคะแนนไม่ว่ากรณีใด

มาตรา 72 ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำให้บัตรเลือกตั้งชำรุดหรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำแก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้

มาตรา 73 เมื่อการเลือกตั้งเสร็จสิ้นแล้ว ผู้อำนวยการเขตจะทำลายบัตรเลือกตั้งและเอกสารที่เกี่ยวข้องในหีบบัตรเลือกตั้งนั้นได้เมื่อพ้นระยะเวลาคัดค้านการเลือกตั้งตามมาตรา 76 แล้วไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ในกรณีที่มีการคัดค้านการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด ให้ผู้อำนวยการเขตเก็บรักษาหีบบัตรเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

มาตรา 74 เมื่อผู้อำนวยการเขตได้รับรายงานแสดงผลของการนับคะแนนจากคณะกรรมการตรวจคะแนนของหน่วยเลือกตั้งต่างๆ แล้ว ในกรณีที่เป็น การเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ให้ผู้อำนวยการเขตรวมยอดคะแนนของผู้สมัครแต่ละคนและประกาศผลการเลือกตั้งโดยเร็วและให้รายงานไปยังปลัดกรุงเทพมหานคร แล้วให้ปลัดกรุงเทพมหานครรายงานไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ในกรณีที่เป็น การเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้ผู้อำนวยการเขตส่งรายงานการเลือกตั้งไปยังปลัดกรุงเทพมหานครทันที และให้ปลัดกรุงเทพมหานครรวมยอดคะแนนการเลือกตั้งและประกาศผลการเลือกตั้งโดยเร็วและให้รายงานไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

มาตรา 75 ในเขตเลือกตั้งซึ่งมีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรืออย่างหนึ่งอย่างใด แล้วแต่กรณีผู้สมัครผู้ใดได้คะแนนมากที่สุดให้ผู้สมัครนั้นเป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง ในกรณีที่คะแนนมากที่สุดเท่ากัน ให้ผู้สมัครซึ่งได้คะแนนเท่ากันจับสลากกันว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง

การจับสลากตามมาตรา 75 ถ้าเป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครให้กระทำต่อหน้าผู้อำนวยการเขต ถ้าเป็นการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครให้กระทำต่อหน้าปลัดกรุงเทพมหานครตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงแล้วให้ประกาศผลการเลือกตั้งทันที

หมวด 9

การคัดค้านการเลือกตั้ง

มาตรา 76 เมื่อผู้อำนวยการเขตหรือปลัดกรุงเทพมหานครประกาศผลการเลือกตั้งของเขตเลือกตั้งใด ผู้เลือกตั้งหรือผู้สมัครเห็นว่าการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น หรือเห็นว่าการที่บุคคลใดได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจากการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น เป็นไปโดยมิชอบอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 16 มาตรา 19 มาตรา 34 มาตรา 35 มาตรา 49 มาตรา 50 หรือมาตรา 65 ให้มีสิทธิยื่นคำร้อง

คัดค้านต่อศาลแพ่งภายในสามสิบวัน แต่ถ้าเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 31 หรือมาตรา 33 ให้มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งเพื่อให้มีการเลือกตั้งใหม่

มาตรา 77 เมื่อศาลแพ่งได้รับคำร้องคัดค้านแล้ว ให้ดำเนินการพิจารณาโดยไม่ชักช้า และให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้ทำความเข้าใจและส่งสำนวนไปยังศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย ให้ศาลฎีกามีอำนาจดังต่อไปนี้

(1) ถ้าเห็นว่าการเลือกตั้งหรือการที่ผู้ใดได้รับเลือกตั้งเป็นไปโดยมิชอบ และสมควรจะให้มีการเลือกตั้งใหม่ ให้มีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ในเขตเลือกตั้งนั้น

(2) ถ้าเห็นว่าการเลือกตั้งหรือการที่ผู้ใดได้รับเลือกตั้งเป็นไปโดยชอบ หรือแม้มิชอบแต่ไม่มีเหตุอันสมควรจะให้มีการเลือกตั้งใหม่ในเขตเลือกตั้งนั้น ให้มีคำสั่งยกคำร้องคัดค้าน

มาตรา 78 เมื่อศาลฎีกามีคำสั่งอย่างใดแล้วให้ส่งสำเนาคำสั่งไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเพื่อแจ้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและประธานสภากรุงเทพมหานครทราบ

ในกรณีที่ศาลฎีกามีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ ให้ถือว่าสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งถูกคัดค้านนั้นขาดจากสมาชิกภาพหรือพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ศาลฎีกามีคำสั่ง คำสั่งของศาลฎีกาซึ่งเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครผู้หนึ่งผู้ใดสิ้นสุดลง หรือเป็นเหตุให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพ้นจากตำแหน่ง ย่อมไม่กระทบกระเทือนกิจการที่สมาชิกสภากรุงเทพมหานครผู้นั้น หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้กระทำไปในหน้าที่สมาชิกสภากรุงเทพมหานครหรือในหน้าที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรวมทั้งการได้รับเงินประจำตำแหน่งหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น ก่อนที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือประธานสภากรุงเทพมหานครได้รับแจ้งคำสั่งแล้วแต่กรณี

หมวด 10

บทกำหนดโทษ

มาตรา 79 นายจ้างผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 8 วรรคหนึ่งหรือผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของกรรมการตรวจคะแนนซึ่งสั่งตามมาตรา 47 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 80 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 10 วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือปรับแห่งละหนึ่งพันบาท แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่ากัน

ค่าปรับตามวรรคหนึ่งให้นำส่งกรุงเทพมหานครเพื่อใช้ในการแก้ไขความเสียหายที่เกิดจากการกระทำ ความผิดนั้น ส่วนที่เหลือให้ตกเป็นรายได้ของกรุงเทพมหานคร

มาตรา 81 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 11 วรรคหนึ่ง มาตรา 12 หรือมาตรา 13 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 82 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 14 มาตรา 35 มาตรา 61 มาตรา 63 หรือมาตรา 64 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา 83 ผู้ซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 15 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีและปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งเนรเทศออกจากประเทศไทยด้วย

มาตรา 84 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 16 มาตรา 19 มาตรา 34 มาตรา 56 มาตรา 58 มาตรา 60 มาตรา 62 มาตรา 65 มาตรา 66 มาตรา 67 หรือมาตรา 72 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทและให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา 85 ผู้สมัครผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 20 หรือเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งกรรมการตรวจคะแนนหรือเจ้าหน้าที่คะแนนผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 50 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา 86 ผู้สมัครผู้ใดใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งเกินค่าใช้จ่ายที่กำหนดไว้ตามมาตรา 31 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา 87 ผู้สมัครผู้ใดไม่ยื่นรายการค่าใช้จ่ายต่อผู้อำนวยการเขตหรือปลัดกรุงเทพมหานครภายในกำหนดตามมาตรา 33 หรือยื่นรายการค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นที่ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา 88 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 39 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 89 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 49 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา 90 ผู้เลือกตั้งผู้ใดไม่คืนบัตรเลือกตั้งตามมาตรา 59 โดยทุจริตต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา 91 เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง กรรมการตรวจคะแนนหรือเจ้าหน้าที่คะแนนผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 68 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา 92 การเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครแทนตำแหน่งที่ว่างของสมาชิกซึ่งได้รับเลือกตั้งจากการเลือกตั้งที่ได้จัดให้มีขึ้นตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 มิให้ใช้พระราชบัญญัตินี้บังคับและให้ดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ทั้งนี้ จนกว่าจะสิ้นสุดอายุของสภากรุงเทพมหานครตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528

มาตรา 93 ให้กรุงเทพมหานครพิจารณาดำเนินการตามมาตรา 6 วรรคหนึ่งเป็นครั้งแรก และรายงานผลการพิจารณาต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อดำเนินการประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับในระหว่างนี้ มิให้นำมาตรา 6 วรรคสอง มาใช้บังคับ

ในกรณีที่มีประกาศพระราชกฤษฎีกาให้เลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ก่อนครบกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนดจำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครที่จะเลือกตั้งและประกาศกำหนดเขตเลือกตั้ง โดยถือเกณฑ์ราษฎรหนึ่งแสนคนเป็นประมาณ และให้คำนวณตามเกณฑ์จำนวนราษฎรตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่กระทรวงมหาดไทยประกาศครั้งสุดท้ายก่อนวันประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครกับต้องแบ่งพื้นที่ของแต่ละเขตเลือกตั้งให้ติดต่อกันแต่ต้องไม่นำพื้นที่ของเขตหนึ่ง ไปรวมกับเขตอื่นหรือนำพื้นที่เพียงบางส่วนของแขวงหนึ่งไปรวมกับแขวงอื่นในการนี้ มิให้นำมาตรา 5 และมาตรา 6 มาใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ป. ตติยสูตานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากมาตรา 125 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 บัญญัติให้ดำเนินการให้มีกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้